

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

PAŽYMA DĖL X IR Y SKUNDO PRIEŠ KAUNO MIESTO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJĄ

2015-08-28 Nr. 4D-2014/2-1723
Vilnius

I. SKUNDO ESMĖ

1. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius 2014-12-03 gavo X ir Y (toliau vadinama - pareiškėjai) skundą dėl Kauno miesto savivaldybės administracijos (toliau vadinama - Savivaldybė) pareigūnų veiksmų (neveikimo), galimai nesilaikant teisės aktuose nustatytos leidimų išdavimo tvarkos.

2. Pareiškėjai skunde nurodo:

2.1. „[...] 2014-09-04 [Savivaldybės administracijos] Licencijų ir paslaugų skyriuje buvo organizuotas mano ir prekybos vietai Nr. [...] išduoto leidimo savininkės A susitikimas [...]. Visgi A nepanoro bendradarbiauti sprendžiant susidariusią situaciją ir iš Licencijų ir paslaugų skyriuje vykusio susitikimo pasišalino. [...]“ (šios ir kitų citatų kalba netaisyta).

2.2. „[...] susitikimo metu, siekdama taikaus situacijos sprendimo [...], pasiūliau įsigyti leidimą prekybai vietoje Nr. [...], kuri pagal pačios Savivaldybės tarnautojų nurodytus duomenis [...] buvo neužimta ir leidimas jai nebuvo išduotas. Kadangi man leidimas gėlių prekybai [2014 metų] spalio 31 d. ir lapkričio 1-2 d. taip pat buvo išduotas vietai Nr. [...], su Licencijų ir paslaugų skyriumi sutarėme, jog aš pati apsiimu susitarti su vietų Nr. [...] savininkais, kad šie pasislinktų per l vietą, tokiu būdu randant kompromisą ir asmenims prekybą faktiškai vykdant iš vietų Nr. [...] tokia tvarka: A pagal išduotą leidimą Nr. [...]; [pareiškėja] - Nr. [...]; kiti savininkai Nr. [...] [...]“

2.3. „[...] buvo nuspręsta, kad Licencijų ir paslaugų skyrius išsiaiškins galimybes man prekiauti norimoje [...] prekybos vietoje, o aš po įvykusio susitikimo užpildžiau prašymą leidimui prekybai. [...] Savivaldybės administracijos patvirtintame Leidimų prekiauti (teikti paslaugas) Kauno viešosiose vietose sąraše bei Prekybos vietų nuo laikinų prekybos įrenginių išdėstymo schemoje prekybos vieta, esanti [...], Nr. [...] nebuvo pažymėta kaip užimta [2014 metų] spalio 31 d. ir lapkričio 1-2 d., jai tuomet net nebuvo išduotas leidimas prekybai, ji nebuvo panaikinta.“

2.4. „Savivaldybės administracijos Licencijų skyriaus vedėjos pavaduotoja Sonata Šėlienė [...] 2014-09-10 raštu Nr. 29-2-558 mane informavo, kad nurodytoje prekybos vietoje leidimo prekybai išduoti man neva nėra galimybės [...]. Tokia Licencijų skyriaus pozicija grindžiama aplinkybe, neva [...] esančios prekybos vietos Nr. [...] yra vardinės (suderintos pagal vardinį planą, galiojantį iki 2014-12-31. [...]“

3. Pareiškėjai Seimo kontrolieriaus prašo išsiaiškinti dėl skunde nurodytų aplinkybių ir įvertinti Savivaldybės pareigūnų veiksmus (neveikimą).

4. Su skundu pateikta:

4.1. Savivaldybės administracijos 2014-09-10 raštas Nr. 29-2-558, adresuotas pareiškėjai X (kopija), kuriame nurodyta:

4.1.1. „[...] 2014-09-04 Licencijų ir paslaugų skyriuje (toliau - Skyrius) vykusio susitikimo metu Jūs pageidavote dar vienos papildomos vietos (konkrečiai [...] vietos) prekybai š. m. spalio 31 bei lapkričio 1-2 dienomis prie [...]. Susitikimo metu Jums buvo atkreiptas dėmesys, kad vietos Nr. [...] yra vardinės (Urbanistikos ir architektūros skyriaus (toliau - UAS) suderinimas galioja iki 2014-12-31).“

4.1.2. „Skyrius, gavęs Jūsų prašymą, kuriame Jūs konkrečiai nenurodėte norimos prekiauti vietos, raštu kreipėsi į UAS, prašydamas išaiškinti, kuriuo planu vadovautis išduodant leidimus prekybai prie kapinių - vardinį ar 2013-05-30 patvirtintu UAS, kuris yra patalpintas Savivaldybės internetinėje svetainėje.“

4.1.3. „[...] UAS informavo, kad iki 2013-05-30 suderinti vardiniai planai, kurių galiojimo laikas dar nepasibaigęs, galioja iki jų suderinime nurodytos datos. Skyriaus duomenimis, [...] prekybos vietų Nr. [...] planai yra vardiniai ir galioja iki 2014-12-31.“

4.1.4. „Prašome patikslinti Jūsų prašymą, nurodant konkrečią prekiaavimo vietą. [...]“

5. Atkreiptinas dėmesys, jog Seimo kontrolierius, gavęs **2014-08-13** pareiškėjų skundą dėl Savivaldybės pareigūnų veiksmų (neveikimo), galimai netinkamai atsakant į pareiškėjų kreipimusis bei galimai nesilaikant teisės aktuose nustatytos leidimų išdavimo tvarkos, **2014-08-22 raštu Nr. 4D-2014/2-1170/3D-2304** persiuntė pareiškėjų skundą nagrinėti pagal kompetenciją Savivaldybei, prašydamas atidžiai išnagrinėti skundą ir pateikti pareiškėjams motyvuotą ir teisės aktų nuostatomis pagrįstą atsakymą kartu ir:

5.1. „paaiškinant, dėl kokių priežasčių ir kokių teisės aktų nuostatomis vadovaujantis, pareiškėjams buvo atsisakyta išduoti leidimą prekiauti [...] vietoje Nr. [...]; kam, kada ir pagal kokios dienos prašymą buvo išduotas leidimas prekiauti [...] vietoje Nr. [...]“;

5.2. „paaiškinant, ar buvo imtasi veiksmų, kad būtų tinkamai įgyvendinta pareiškėjų susitikimo su Savivaldybės meru metu priimta 2014-07-08 rezoliucija, kurios tikslas: „suvesti draugėn, rasti kompromisą ir išspręsti“; jeigu taip, nurodyti, kokių konkrečių veiksmų buvo imtasi ir kokių rezultatų buvo pasiekta; jeigu ne, nurodyti kuo vadovaujantis ir dėl kokių priežasčių nebuvo vykdoma minima rezoliucija; kada ji bus įvykdyta, t. y. suvesta draugėn, rastas kompromisas ir išspręsta“;

5.3. „informuojant, ar nebūtų tikslinga papildyti [Savivaldybės tarybos 2003 m. kovo 13 d. sprendimu Nr. T-72 patvirtintą Leidimų prekiauti (teikti paslaugas) Kauno viešose vietose išdavimo tvarkos aprašą] nuostata, kuri reglamentuotų situacijas, kai keli asmenys pretenduoja gauti leidimą prekiauti toje pačioje prekybos vietoje.“

6. Savivaldybės administracijos 2014-09-23 rašte Nr. (33.208) 2-5402, adresuotame pareiškėjams ir Seimo kontrolieriui, nurodyta:

6.1. „[...] 2014-01-30 A Savivaldybės administracijai pateikė prašymą išduoti leidimą prekiauti gėlėmis ir žvakėmis prie [...] vietoje Nr. [...]. Kadangi iki 2014-01-31 nebuvo gautas kito asmens prašymas išduoti Leidimą šioje vietoje, A 2014-01-31 buvo išduotas Leidimas prie [...], vietai Nr. [...]“

6.2. „[Pareiškėja X] 2014-03-13 Savivaldybės administracijai pateikė prašymą išduoti leidimus prekiauti prie [...] vietose Nr. [...] gėlėmis, žvakėmis ir puokštėmis. Prašymai dėl Leidimų prekiauti prie [...] vietose Nr. [...] buvo patenkinti. Apie užimtą vietą Nr. [...] [pareiškėja] buvo iškart informuota telefonu ir 2014-03-18 Savivaldybės administracijos raštu Nr. 29-2-154 ir 2014-04-15 Administracijos raštu Nr. 29-2-232, kuriame pasiūlyta alternatyva - pasirinkti kitą laisvą prekiaavimo vietą.“

6.3. „[Pareiškėja X], nesutikdama su gautais atsakymais, kreipėsi į Savivaldybės merą. Savivaldybės mero 2014-07-08 rezoliucijos „Siūlau rasti kompromisą tarp dviejų norinčių prekiauti pusių. Suvesti draugėn ir išspręsti“ pagrindu, sutikus A, [pareiškėjai] elektroniniu paštu buvo pateiktas asmeninis A mobilaus telefono numeris. 2014-09-04 Savivaldybės administracija suorganizavo [pareiškėjos], A ir Savivaldybės administracijos atstovų susitikimą. Į susitikimą [pareiškėja] atvyko su advokate B, tačiau A nepageidavo bendrauti su [pareiškėja] dalyvaujant advokatei, o advokatei nesutikus nedalyvauti pokalbyje, A iš susitikimo išėjo. Susitikimo metu [pareiškėja] vėl buvo informuota apie laisvas vietas prie [...]“

6.4. „[...] Leidimų prekiauti (teikti paslaugas) Kauno viešose vietose išdavimo tvarkos aprašo 24 punkte yra nurodyti atvejai, kada Leidimo galiojimas panaikinamas. Nesant nei vieno iš minėtame punkte nurodytų pagrindų, Savivaldybė neturi jokio teisinio pagrindo svarstyti A išduoto Leidimo panaikinimo klausimą.“

6.5. „2014-09-10 Savivaldybės administracijos raštu Nr. 29-2-558 [pareiškėja] dar kartą buvo informuota apie užimtas ir laisvas vietas prie [...]“

6.6. „Siekiant ateityje išvengti panašių situacijų, Savivaldybės administracija ketina teikti pasiūlymus Leidimų prekiauti (teikti paslaugas) Kauno viešose vietose išdavimo tvarkos aprašo pakeitimo projektui, papildant jį punktu, kad esant keliems pareiškėjams į tą pačią vietą, laikomasi eiliškumo principo pagal prašymo registravimo datą.“

II. TYRIMAS IR IŠVADOS

Tyrimui reikšmingos faktinės aplinkybės

7. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 ir 20 straipsniais, Seimo kontrolierius dėl pareiškėjo skunde nurodytų aplinkybių kreipėsi į **Savivaldybės administraciją**.

8. Iš Savivaldybės administracijos pateiktų paaiškinimų ir dokumentų nustatyta:

8.1. „Prekybą Kauno viešosiose vietose reglamentuoja: 1. Prekybos Kauno viešosiose vietose taisyklės (toliau - Taisyklės), patvirtintos miesto Tarybos 2003-03-13 sprendimu Nr. T-72; 2. Leidimų prekiauti (teikti paslaugas) Kauno viešosiose vietose išdavimo tvarkos aprašas (toliau - Aprašas), patvirtintas miesto Tarybos 2003-03-13 sprendimu Nr. T-72; 3. Vietinės rinkliavos už leidimo prekiauti ar teikti paslaugas viešosiose Kauno miesto vietose išdavimą nuostatai (toliau - Rinkliavos nuostatai), patvirtinti miesto Tarybos 2000-12-27 sprendimu Nr. 246; 4. Laikinių nesudėtingų prekybos (paslaugų teikimo) statinių (įrenginių) Kauno miesto viešosiose vietose projektavimo ir statybos (įrengimo) tvarkos aprašas (toliau - Statybos tvarka), patvirtintas miesto Tarybos 2012-12-20 sprendimu Nr. T-739 (sena redakcija 2011-02-18 sprendimas Nr. T-106).“

8.2. Vadovaujantis Statybos tvarka, Savivaldybės administracijos [...] Urbanistikos ir architektūros skyrius (toliau - UAS) 2013-05-30 patvirtino 9 Laikinių lauko prekybos vietų išdėstymo planus-schemas (viso 394 vietos) prie 5 miesto kapinių, tame tarpe ir prie [...] [...]. Šiuose planuose-schemose nėra nurodyti konkretūs prekiautojai gėlėmis, puokštėmis ir žvakėmis. Šie planai-schemas yra paskelbti Savivaldybės internetiniame puslapyje adresu: www.kaunas.lt [...]. Planais vadovaujasi Savivaldybės Licencijų ir paslaugų skyrius (toliau - Skyrius), išduodamas leidimus prekiauti gėlėmis Kauno viešosiose vietose (prie kapinių) (toliau - Leidimas) ir asmenys, pildydami paraišką gauti Leidimus.“

8.3. „Iki 2013 m. gegužės 30 dienos, pagal tuo metu galiojančios Statybos tvarkos II d. ir Aprašo 6 p., prekiautojai, pageidaujantys gauti Leidimą jų pasirinktoje viešojoje vietoje, kreipdavosi į UAS dėl prekybos vietos plano-schemos suderinimo. Šis suderintas planas buvo vienas iš dokumentų pridedamų prie Leidimui gauti pateikiamų dokumentų. Daugumos prekiautojų gėlėmis

prie kapinių prekybos vietos planai UAS specialistų buvo suderinti ir galiojo iki 2013-12-31, todėl Skyrius, išduodamas Leidimus (Aprašo 6 punktą) iki 2013-12-31, vadovavosi pareiškėjų pateiktomis prekybos vietos, kurioje numato prekiauti, planu-schema (plane buvo nurodyta pageidaujamo prekiauti asmens pavardė, taip vadinamas „vardinis“ planas). Pasibaigus daugumos „vardinių“ planų galiojimui pareiškėjai, teikdami prašymus, ir Skyrius, išduodamas Leidimus prekiauti prie kapinių, vadovaujasi Statybos tvarka ir 2013-05-30 UAS patvirtintomis planais-schemomis. Leidimai išduodami į pareiškėjų pageidaujamas vietas, jeigu joms dar nėra išduotas Leidimas. [...].“

8.4. „2014-01-30 A pateikė Savivaldybei prašymą išduoti Leidimą prekiauti gėlėmis ir žvakėmis 2014 m. spalio 31 ir lapkričio 1-2 d. [...], vietoje Nr. [...]. Kadangi, Skyriaus duomenimis, iki 2014-01-31 nebuvo gautas kito asmens prašymas išduoti Leidimą šioje vietoje ir šiai vietai nebuvo išduotas Leidimas, Skyrius patenkino jos prašymą ir 2014-01-31 išdavė Leidimą Nr. [...] prie [...], vietai Nr. [...].“

8.5. „2014-03-13 [pareiškėja] X pateikė Savivaldybei prašymą (per „Verslo vartus“) išduoti Leidimus prekiauti gėlėmis, puokštėmis ir žvakėmis prie [...] šiose vietose [...]:

8.5.1. **Nr. [...]** (balandžio 20-21, gegužės 1-3, 31, birželio 1, spalio 31 ir lapkričio 1 dienomis);

8.5.2. **Nr. [...]** (balandžio 20-21, 26-27, gegužės 1-3, 24-25, 30-31, birželio 1, spalio 18-19, 25-26, 29-31, lapkričio 1-2 dienomis);

8.5.3. **Nr. [...]** (balandžio 20-21, 26-27, gegužės 1-3, 24-25, 30-31, birželio 1, spalio 18-19, 25-26, 29-31, lapkričio 1-2 dienomis);

8.5.4. **Nr. [...]** (balandžio 18-21, 25-27, gegužės 1-4, 9-11, 16-18, 23-25, 28-31, birželio 1, 6-8, 13-15, 20-24, 27-29, liepos 4-6, rugsėjo 1, 5-7, 12-14, 19-21, 26-28, spalio 2-5, 9-12, 16-31, lapkričio 1-3 dienomis);

8.5.5. **Nr. [...]** (balandžio 18-21, 25-27, gegužės 1-4, 9-11, 16-18, 23-25, 28-31, birželio 1, 6-8, 13-15, 20-24, 27-29, liepos 4-6, rugsėjo 1, 5-7, 12-14, 19-21, 26-28, spalio 2-5, 9-12, 16-31, lapkričio 1-3 dienomis);

8.5.6. **Nr. [...]** (lapkričio 1-2 dienomis) gėlėmis, žvakėmis ir puokštėmis.“

8.6. „[Pareiškėja] X kartu su prašymu pateikė: verslo liudijimą (Nr. [...], išduotas X), Ūkininko ūkio įregistravimo pažymėjimą (Nr. [...], išduotas [pareiškėjui] Y) ir jau pasibaigusią (UAS suderinimas galiojo iki 2013-12-31) prekybos vietos planą-schema. Kad spalio 31 d. bei lapkričio 1-2 dienomis vieta Nr. [...] prie [...] užimta, t. y. išduotas Leidimas kitam asmeniui, Savivaldybės Skyriaus vyr. specialistė V. Prokopienė [...] 2014-03-14 informavo [pareiškėją] telefonu. Pokalbio metu X sutiko (neprieštaravo), kad jai būtų išduotas Leidimas vietoje Nr. [...] prašyme nurodytomis dienomis: balandžio 18-21, 25-27, gegužės 1-4, 9-11, 16-18, 23-25, 28-31, birželio 1, 6-8, 13-15, 20-24, 27-29, liepos 4-6, rugsėjo 1, 5-7, 12-14, 19-21, 26-28, spalio 2-5, 9-12, 16-30 ir nesutiko, kad spalio 31 bei lapkričio 1-2 d. Leidimas vietoje Nr. [...] nebus išduotas. Telefoninio pokalbio metu X reikalavo, kad Skyrius panaikintų kitam asmeniui spalio 31 ir lapkričio 1-2 d. išduotą Leidimą vietai Nr. [...], nes Leidimas toje vietoje turi būti išduotas X, motyvuodama tuo, kad „eilę metų prekiaavo šioje vietoje (t. y. turėjo iki 2013-12-31 galiojantį „vardinį“ planą)“.

8.7. Kadangi X pateiktame prašyme buvo neaiškumų ir netikslumų, tai telefonu suderinus pakeitimus, 2014-03-18 [pareiškėjų] ūkiui buvo išduoti šie Leidimai [...]:

8.7.1. **Nr. [...]** (**vieta Nr. [...]**, Y ūkis, galiojo 2014 04 20-21, 05 01-03, 31, 06 01, 10 31, 11 01-02; prekyba gėlėmis);

8.7.2. **Nr. [...]** (**vieta Nr. [...]**, X (C), galiojo 2014 04 20-21, 26-27, 05 01-03, 24-25, 30-31, 06 01, 10, 18-19, 25-26, 29-31, 11 01-02; prekyba gėlėmis, puokštėmis, žvakėmis);

8.7.3. **Nr. [...]** (**vieta Nr. [...]**, X (C), galiojo 2014 04 20-21, 26-27, 05 01-03, 24-25, 30-31, 06 01, 10, 18-19, 25-26, 29-31, 11 01-02; prekyba gėlėmis, puokštėmis, žvakėmis);

8.7.4. Nr. [...] (**vieta Nr. [...]**, Y ūkis, galiojo 2014 04 18-21, 25-27, 05 01-04, 09-11, 16-18, 23-25, 28-31, 06 01, 06-08, 13-15, 20-24, 27-29, 07 04-06, 09, 01, 05-07, 12-14, 19-21, 26-28, 10 02-05, 09-12, 16-30, 11 03; prekyba gėlėmis, puokštėmis);

8.7.5. Nr. [...] (**vieta Nr. [...]**, Y ūkis, galiojo 2014 04 18-21, 25-27, 05 01-04, 09-11, 16-18, 23-25, 28-31, 06 01, 06-08, 13-15, 20-24, 27-29, 07 04-06, 09, 01, 05-07, 12-14, 19-21, 26-28, 10 02-05, 09-12, 16-30, 11 01-03; prekyba gėlėmis, puokštėmis);

8.7.6. Nr. [...] (**vieta Nr. [...]**, Y ūkis, galiojo 2014 11 01-021; prekyba gėlėmis, puokštėmis).“

8.8. „Skyrius 2014-03-18 raštu Nr.29-2-154 informavo X, kad Leidimas spalio 31, lapkričio 1-2 dienomis nebus išduotas vietoje Nr. [...], nes yra išduotas Leidimas kitam asmeniui [...]. Skyriaus raštu Nr. 29-2-153 X buvo gražinta nepanaudota vietinė rinkliava [...].“

8.9. „Nesutikusi su Skyriaus atsakymu, X 2014-03-27 raštu Nr. 29-1-487 kreipėsi į Skyriaus vedėją R. Palevičienę pažymėdama, kad „[...] *pareiškėjai turėjo būti suteikta visokeriopa pagalba, siekiant įgyvendinti jos teises*“ ir nurodė situacijos sprendimo būdą: „išduoto leidimo savininkui pasiūlyti prekybą tomis dienomis perkelti į kitą vietą“ [...]. Skyriaus 2014-04-15 raštu Nr. 29-2-232 X pakartotinai buvo informuota apie tai, kad spalio 31 bei lapkričio 1-2 dienomis Leidimas vietai Nr. [...] yra išduotas kitam asmeniui ir pasiūlyta kreiptis dėl prekybos neužimtose vietose prie [...] [...].“

8.10. „Gavusi neigiamą atsakymą, X 2014-05-07 raštu R13-716 kreipėsi į Savivaldybės administracijos direktorių (toliau - Administracijos direktorius) „[...] *prašydama susidariusią situaciją spręsti ne formaliai, bet iš esmės, t. y. geranoriškai įvertinant prašymą dėl Leidimo išdavimo pareiškėjai, atitinkamai jau išduoto leidimo savininkui pasiūlant prekybą tomis dienomis perkelti į kitą vietą*“. X rašte teigė, kad Apraše nenumatytas sprendimo būdas „[...] kai keli asmenys pretenduoja į tą pačią prekybos vietą [...]“ [...]. Tačiau pagal pateiktus asmenų (A 2014-01-30, o X - 2014-03-13) prašymus, galima teigti, kad 2014-01-30 *nebuvo situacijos, kai keli asmenys pateikia prašymą tuo pačiu metu ir pretenduoja į tą pačią prekybos vietą Nr. [...] prie [...].“*

8.11. „Savivaldybės administracijos direktorius 2014-05-19 raštu Nr. (33.205)R-3130 informavo X, kad jau išduoto Leidimo (vietai Nr. [...]) panaikinimui nėra teisinio pagrindo, nes Aprašo 24 punkte yra nurodyti atvejai, kada Leidimo galiojimas panaikinamas. Nesant nei vieno iš minėtame punkte nurodytų pagrindų, nėra jokio teisinio pagrindo svarstyti A išduoto Leidimo panaikinimo klausimą. Savivaldybės administracijos direktoriaus rašte buvo nurodytas vienintelis galimas situacijos sprendimo būdas - kreiptis dėl prekybos neužimtose vietose prie [...] [...].“

8.12. „X, nesutikdama su 2014-05-19 Savivaldybės administracijos direktoriaus atsakymu Nr. (33.205)R-3130, 2014-05-30 pateikė prašymą [...] dėl priėmimo pas Savivaldybės merą (toliau - Meras). 2014-07-08 priėmimo pas Merą dalyvavo [pareiškėjai], Skyriaus vedėjo pavaduotoja S. Sėlienė ir vyriausioji specialistė V. Prokopienė. Priėmimo metu X Merui pateikė 2014-06-09 Kreipimąsi (raštu) su papildomais duomenimis apie išlaidas naujai prekybinei vietai įsirengti [...]. Skyrius priėmimo metu pateikė visą turimą medžiagą (surinktos prašymų, dokumentų, leidimų bei raštų kopijos), buvo paaiškinta situacija. Meras X pasiūlė spręsti situaciją Skyriaus pasiūlytu būdu - kreiptis dėl prekybos neužimtose vietose prie [...]. X teigė, kad prekyba gėlėmis prie kapinių ekonomiškai apsimoka tik tada, kai prekyba vykdoma dvejose šalia viena kitos esančiuose prekybos vietose. Priešingu atveju - reikia papildomos prekybinės įrangos ir samdyti kitą žmogų (X nurodyta naujos prekybinės vietos sąmata - 4263 Lt). Meras informavo, kad panaikinti jau išduotą Leidimą vietai Nr. [...] nėra galimybės ir patarė X vadovautis žmogiškumo ir geranoriškumo principais. Skyriui Mero rezoliucijos „*Siūlau rasti kompromisą tarp dviejų norinčių prekiauti pusių. Suvesti draugėn ir išspręsti*“ pagrindu, pavesta sutikus A, pateikti jos telefono numerį X.“

8.13. „[...] Taisyklių 9 p. yra numatyti prekybos viešosiose vietose būdai. Nagrinėjamu atveju - prekyba gėlėmis - yra priskiriama prekybos (paslaugų teikimo) iš (nuo) laikinųjų prekybos įrenginių (Taisyklių 9.1 p.) prekybos būdai. Statybos aprašo 22-24 p. yra patvirtinti laikinųjų prekybos įrenginių reikalavimai (naudojamos medžiagos, tvarkingos konstrukcijos ir pan.), o

Taisyklių 18 p. numatyta, kad „asmenys privalo kiekvieną dieną, baigę darbą paskirtoje vietoje, išsiardyti ir išsivežti laikinus prekybos įrenginius“. [...], Savivaldybė nekelia prekiautojams viešojoje vietoje „finansišškai brangių“ reikalavimų prekybos vietos nuo laikinųjų prekybos įrenginių, nes prekiautojai baigę darbą, privalo kiekvieną dieną išsiardyti ir išsivežti laikinus prekybos įrenginius. Asmenys, pradėdami prekybą Kauno viešojoje vietoje, turi susipažinti su šią prekybą reglamentuojančiais teisės aktais ir patys įvertinti komercinę veiklos aplinką, o atsiimdami Leidimus yra pasirašytinai supažindinami su Taisyklių reikalavimais. X komercine veikla - prekyba gėlėmis prie kapinių - verčiasi jau nuo 2004 m. rugsėjo mėn. (tada X buvo išduotas pirmas Leidimas) ir jai yra žinomi Savivaldybės keliami reikalavimai prekybos įrangai viešosiose vietose (ne kartą yra pasirašiusi atsiimant Leidimus). Todėl X teiginys apie „naujos prekybinės vietos sąmatą - 4263 Lt“ yra niekaip nesietinas su Savivaldybės keliamais reikalavimais darbo vietai viešosiose vietose.“

8.14. „Po susitikimo pas Merą, telefonu su A buvo suderinta, kad A asmeninis telefono numeris bus pateiktas X. A telefono numeris elektroniniu paštu buvo išsiųstas X [...]. Nors X ne kartą buvo siūloma alternatyva - pasirinkti kitą prekiavimo vietą, ji šia galimybe nepasinaudojo ir 2014-08-13 X raštu kreipėsi į Seimo kontrolierių, kuriame nurodė, kad jos klausimu Kauno miesto savivaldybė „nebandė rasti realių problemos sprendimo būdų“ ir klausimą sprendė „formaliai ir biurokратиškai“. Seimo kontrolierius tarpininkaudamas persiuntė skundą Savivaldybės administracijos direktoriui, prašydamas „atidžiai išnagrinėti skundą ir pateikti pareiškėjams motyvuotą ir teisės aktų nuostatomis pagrįstą atsakymą“ [...].“

8.15. „Savivaldybė, reaguodama į Seimo kontrolieriaus raštą ir siekdama rasti realių problemos sprendinio būdų, 2014-09-04 Skyriuje suorganizavo X, A ir Skyriaus darbuotojų: skyriaus vedėjos R. Palevičienės, vedėjos pavaduotojos S. Sėlienės, vyr. specialistės V. Prokopienės susitikimą. Į susitikimą X atvyko su advokate B. Kadangi A nepageidavo bendrauti su X dalyvaujant jos advokatei, o advokatei nesutikus nedalyvauti pokalbyje, A iš susitikimo išėjo. Susitikimo metu Skyrius, atsižvelgdamas į X prašymą (kad dvi prekybos vietos būtų greta), siūlė jai tuo metu neužimtas (nebuvo išduotas Leidimas) prekybos prie [...] vietas. X jų atsisakė, motyvuodama naujais konfliktais arba komerciškai nepatrauklia vieta. X siūlė koreguoti UAS patvirtintą prekybos vietų [...] schemą, papildant pageidaujamos prekybos vietomis, o kitas panaikinant. Kai tokia galimybė (UAS patvirtintos schemas [...] koregavimas) buvo atmesta, X sutiko svarstyti galimybę prekiauti vietoje Nr. [...] (manydama, kad pavyks pasikeisti vietomis su prekiautojais esančiais vietose Nr. [...]). Susitikimo metu Skyriaus vyr. specialistė V. Prokopienė informavo X, kad 2013 m. Skyriuje, išduodant Leidimus prekybos vietoms Nr. [...] (buvo peržiūrėti 2013 m. archyviniai dokumentai), buvo pateiktas M (t. y. „vardinis“) UAS suderintas prekybos vietos planas, kuris galioja iki 2014-12-31. Kadangi kitų alternatyvų nebuvo, susitikimo metu buvo sutarta, kad X teiks prašymą dėl prekybos vietos Nr. [...] Leidimo išdavimo, o Skyrius išsiaiškins su UAS ir Teisės skyriaus specialistais dėl prekybos vietos Nr. [...] plano galiojimo. X buvo įspėta, kad Skyrius šiuo metu neturi informacijos, kad M „vardinis“ planas yra negaliojantis [...].“

8.16. „2014-09-04 X pateikė prašymą [...] dėl Leidimo išdavimo [...], bet nenurodė konkrečios vietos (nors apie tai buvo kalbėta susitikimo metu). Skyrius 2014-09-08 raštu Nr. 29-4-366 kreipėsi į UAS dėl prekybos vietų planų galiojimo termino [...]. UAS 2014-09-10 raštu Nr. 70-3-540 atsakė, kad iki 2013-05-30 asmenims suderinti prekybos planai, kurių galiojimo laikas nepasibaigęs, galioja iki jų suderinime nurodytos datos [...]. Apie tai X buvo informuota telefonu ir 2014-09-10 Skyriaus raštu Nr. 29-2-558 (minėto rašto kopija išsiųsta ir el. paštu) [...].“

8.17. „Paiškęjus tokiems faktams ir siekiant išvengti situacijos, kad nebūtų išduoti Leidimai pagal UAS patvirtintą schemą, kol dar galioja „vardiniai“ planai, šis klausimas buvo svarstomas ir 2014-09-15 Prekybos ir paslaugų teikimo viešosiose vietose komisijos posėdyje. Posėdžio metu buvo nuspręsta Skyriui bei UAS padaryti galiojančių prekybos vietų prie kapinių planų inventorizaciją ir, geranoriškai sprendžiant šį klausimą, susisiekti su prekybos vietos Nr. [...] plano savininku [...]. Skyriaus vedėjo pavaduotoja S. Sėlienė 2014-09-16 skambino vietos Nr. [...]

prie [...] „vardinio“ plano savininkui M ir teiravosi, ar bus vykdoma prekyba šioje vietoje 2014 m. M patikino, kad prekiaus. 2014-09-17 M pateikė prašymą dėl Leidimo prekybos vietose Nr. [...] (spalio 22-24, 27-31 d. ir lapkričio 1 d.) ir Nr. [...] (spalio 27-31 d. ir lapkričio 1 d.) prie [...] išdavimo. Leidimai prekybai M buvo išduoti 2014-09-19 [...]. Atlikus [...] prekybos vietų inventorizaciją, paaiškėjo, kad daugiau galiojančių prekybos „vardinių“ planų prie [...] nėra, nes V „vardiniai“ planai galiojo tik iki 2014-04-15. Dėl minėtų prekybos vietų konfliktinė situacija nebuvo kilusi.“

8.18. „Šiai dienai (t. y. 2015 m. balandžio 15 d.) Savivaldybės viešai paskelbtoje informacijoje apie prekybai viešosiose vietose (prie kapinių) suderintus planus-schemas nėra skelbiami duomenys apie kitų šiose vietose galiojančių „vardinių“ schemų buvimą ar galiojimą, nes yra tik viena „vardinė“ schema prie [...] kapinių, kurios galiojimas baigsis 2015-04-26 ir jai 2015-03-10 buvo išduotas Leidimas prekiauti kovo-balandžio d. [...].“

8.19. „2014-09-24 X pateikė Skundą Savivaldybei dėl Leidimo prekiauti (teikti paslaugas) Kauno viešosiose vietose ir savivaldybės administracijos darbuotojų netinkamų pareigų atlikimo. Savivaldybės direktorius 2014-10-03 įsakymu Nr. AI-1074 sudarė komisiją (toliau - Komisija) įtariamam Skyriaus vedėjos R. Palevičienės, vedėjos pavaduotojos S. Šėlienės ir vyr. specialistės V. Prokopienės tarnybiniam nusižengimui ištirti. Komisija, išnagrinėjusi visą pateiktą medžiagą, padarė išvadą, kad Skyriaus darbuotojos vykdė pareigybių aprašymuose pavestas funkcijas ir vadovavosi Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos, Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymų nuostatomis ir prekybą Kauno viešosiose vietose reglamentuojančiais teisės aktais ir tarnybinio nusižengimo nepadarė. Atkreiptinas dėmesys, kad X 2014-09-24 skunde teiginys, kad „prekybos vieta, esanti [...], Nr. [...] nebuvo pažymėta kaip užimta spalio 31 d. bei lapkričio 1-2 d. ir šiai vietai iki šiol nėra išduotas leidimas prekybai“ neatitinka tikrovės, kadangi M Leidimas vietoje Nr. [...] buvo išduotas 2014-09-19. Be to, kaip jau buvo minėta, šioje vietoje buvo galiojantis (iki 2014-12-31) „vardinis“ planas.“

8.20. „2014-11-03 Y Interesantų priimamojo 3 langelyje pateikė prašymą išduoti Leidimus prekiauti [...] 2015 m. šiose vietose [...]:

8.20.1. Nr. [...] (2015 m. balandžio 25-30, gegužės 01-03, 30-31, birželio 01-07, spalio 24-31 ir lapkričio 01 dienomis);

8.20.2. Nr. [...] (2015 m. balandžio 25-30, gegužės 01-03, 30-31, birželio 01-07, spalio 24-31 ir lapkričio 01 dienomis);

8.20.3. Nr. [...] (2015 m. balandžio 25-30, gegužės 01-03, 30-31, birželio 01-07, spalio 24-31 ir lapkričio 01 dienomis);

8.20.4. Nr. [...] (2015 m. balandžio 25-30, gegužės 01-03, 30-31, birželio 01-07, spalio 24-31 ir lapkričio 01 dienomis);

8.20.5. Nr. [...] (gegužės 01-03, birželio 05-07, spalio 30-31 ir lapkričio 01 dienomis); Nr. [...] (lapkričio 01 dienai).“

8.21. „Skyrius 2014-11-07 išdavė Leidimus pareiškėjo pageidaujama laikotarpiui [...]:

8.21.1. Nr. [...] (vieta Nr. [...]- lapkričio 01 diena);

8.21.2. Nr. [...] (vieta Nr. [...]- 2015 m. balandžio 25-30, gegužės 01-03, 30-31, birželio 01-07, spalio 24-31 ir lapkričio 01 dienomis);

8.21.3. Nr. [...] (vieta Nr. [...]- 2015 m. balandžio 25-30, gegužės 01-03, 30-31, birželio 01-07, spalio 24-31 ir lapkričio 01 dienomis);

8.21.4. Nr. [...] (vieta Nr. [...]- 2015 m. balandžio 25-30, gegužės 01-03, 30-31, birželio 01-07, spalio 24-31 ir lapkričio 01 dienomis);

8.21.5. Nr. [...] (vieta Nr. [...]- 2015 m. balandžio 25-30, gegužės 01-03, 30-31, birželio 01-07, spalio 24-31 ir lapkričio 01 dienomis);

8.21.6. Nr. [...] (vieta Nr. [...]- 2015 m. gegužės 01-03, birželio 05-07, spalio 30-31 ir lapkričio 01 dienomis).“

8.22. „2014-11-10 X el. paštu (vyr. specialistei V. Prokopienei) paprašė išsiųsti jai Asmenų aptarnavimo Interesantų priimamojo 3 langelyje 2014-09-04 pateikto Prašymo išduoti Leidimą prie [...] kopiją. Prašymo kopija kartu su paklausimu dėl nepanaudotos rinkliavos 2014-11-11 išsiųsta X el. paštu ([...]) [...]. Iki 2014-12-17 nesulaukus iš X informacijos dėl nepanaudotos vietinės rinkliavos, Skyrius raštu Nr. 29-2-774 X grąžino nepanaudotą vietinę rinkliavą [...].“

8.23. „[...] sprendžiant susidariusią situaciją ir siekiant ateityje išvengti panašių situacijų, Savivaldybės taryba 2014-11-06 sprendimais Nr. T-578 (įsigaliojo nuo 2015-01-01) ir Nr. T-577 (įsigaliojo 2014-11-11) pakeitė Rinkliavos nuostatus bei Aprašą. Aprašo 2 punkte numatyta, kad jeigu keli asmenys pageidauja gauti Leidimą toje pačioje vietoje, Leidimai išduodami eilės tvarka pagal prašymo pateikimo datą ir registracijos numerį. Rinkliavos nuostatų 5 punkte yra nustatyta vienkartinė 90 eurų rinkliava už leidimo prekiauti prie kapinių nuo spalio 3 d. iki lapkričio 3 d. išdavimą. Reikia pažymėti, jog X išduodant Leidimus (2014-11-07) prekiauti prie [...] kapinių 2015 m. spalio 24 - lapkričio 1 d. naujai patvirtinti Rinkliavos nuostatai dar nebuvo taikomi, nes dar nebuvo įsigalioję ir X už Leidimų išdavimą mokėjo santykinai mažą vietinę rinkliavą (5 Lt už 1 dieną), lyginant su kitais prekiautojais, kurie Leidimus gauna po 2015-01-01 (90 eurų už spalio 3 - lapkričio 3 d. laikotarpį).“

8.24. „Savivaldybė, vadovaudamasi LR Valstybės tarnybos ir LR Viešojo administravimo įstatymų nuostatomis ir prekybą Kauno viešosiose vietose reglamentuojančiais teisės aktais, ne kartą siūlė (telefonu, raštu, el. paštu, susitikimų metu) X išspręsti susidariusią situaciją pasirenkant kitą prekiaavimo vietą, tačiau šia galimybe ji nei karto nepasinaudojo. Priešingai, visuose X raštuose Skyriui, Savivaldybės administracijos direktoriui, Merui X pageidavo vienintelio sprendimo būdo - jau išduoto Leidimo panaikinimo vietai Nr. [...] ir Leidimo išdavimo vietai Nr. [...] X, t. y. sprendimo būdo - iš vieno atimant, kitam atiduodant. Toks problemos sprendimo būdas prieštarautų LR Valstybės tarnybos, LR viešojo administravimo įstatymo nuostatomis ir prekybą Kauno viešosiose vietose reglamentuojantiems teisės aktams.“

8.25. „[...] pareiškėjai X ir Y 2014 m. gruodžio 29 d. patikslintu skundu kreipėsi į Kauno apygardos administracinį teismą, prašydami patenkinti jų skundą ir priteisti iš Savivaldybės pareiškėjų naudai 7570,10 Lt dydžio žalą, atsiradusią dėl neteisėtų Savivaldybės administracijos veiksmų, taip pat priteisti iš Savivaldybės pareiškėjų naudai bylinėjimosi išlaidas už teisinę pagalbą nagrinėjamoje byloje. Šiuo metu vyksta teisminiai ginčai.“

8.26. Kauno apygardos administracinio teismo 2015-05-25 sprendime administracinėje byloje Nr. [...] (kopija), be kita ko, nurodyta:

8.26.1. „[...] Pareiškėjai kreipėsi su skundu į teismą, prašydami priteisti iš Savivaldybės jų naudai 7570,10 Lt dydžio žalą, atsiradusią dėl neteisėtų Savivaldybės administracijos, veiksmų ir bylinėjimosi išlaidas už teisinę pagalbą [...].“

8.26.2. „Byloje sprendžiamas turtinės žalos, atsiradusios dėl viešojo administravimo subjekto - Savivaldybės administracijos - neteisėtų veiksmų, atlyginimo klausimas. [...] Pareiškėjai, prašydami žalos atlyginimo, teigia, kad atsakovė nepagrįstai ir neteisėtai atsisakė išduoti leidimus prekiauti gėlėmis, puokštėmis ir žvakėmis prekybos vietose Nr. [...], todėl ginčo atveju analizuotinas Savivaldybės administracijos veiksmų teisėtumo klausimas.“

8.26.3. „[...] 2014 m. kovo 12 d. pareiškėjai su prašymu kreipėsi į atsakovės Licencijų ir paslaugų skyrių, prašydami išduoti leidimą prekiauti (teikti paslaugas) prašyme nurodytu laiku bei nurodytose Kauno miesto viešosiose vietose [...]. Savivaldybės administracijos Licencijų ir paslaugų skyrius 2014 m. kovo 18 d. raštu Nr. 29-2-154 paaiškino, kad [...] vietoje Nr. [...] leidimas prekiauti Kauno viešosiose vietose spalio 31 d. bei lapkričio 1-2 dienomis išduotas nebus, kadangi nurodytai prekybos vietai yra išduotas leidimas kitam asmeniui [...]. Pabrėžtina, kad leidimas prekiauti kitose 2014 m. kovo 12 d. pareiškėjos prašyme nurodytose vietose bei nurodytu laiku buvo išduotas. Pareiškėja įsitikinusi, kad toks atsakovo atsisakymo dėl prekybos vietos Nr. [...] pagrindas teisiškai nepagrįstas, nes teisės aktuose, reglamentuojančiuose leidimų išdavimo tvarką, nėra numatytas. Savo vėlesniuose skunduose viešojo administravimo subjektams ji teigė, kad ne

vienerius metus nuolat prekiaudavo minėtoje vietoje, todėl išduoto leidimo savininkui (A) turėjo būti siūloma perkelti prekybą tomis dienomis į kitą vietą, taip suteikiant jai (X) visokeriopą pagalbą ir įgyvendinant jos teises. [...].“

8.26.4. „Bylos duomenimis nustatyta, kad dar 2014 m. sausio 30 d. prašymą išduoti leidimą prekiauti gėlėmis ir žvakėmis toje pačioje vietoje ir tuo pačiu laiku, t. y. 2014 m. spalio 30-31 ir lapkričio 1 d. prie [...], prekybos vietoje Nr. [...] pateikė A [...]. Pagal šį pateiktą prašymą Licencijų ir paslaugų skyrius 2014 m. sausio 31 d. išdavėjai leidimą Nr. [...] prekiauti prašyme nurodytoje vietoje Nr. [...] [...] 2014 m. spalio 31 d., lapkričio 1-2 dienomis [...]. Visiškai akivaizdu, kad A prašymą dėl leidimo prekiauti nuo laikinojo prekybos įrenginio gėlėmis ir žvakėmis prie [...], vietoje Nr. [...] 2014 m. spalio 31 d. ir lapkričio 1-2 dienomis nuo 7 val. iki 20 val. pateikė žymiai anksčiau nei pareiškėja (X prašymas pateiktas tik 2014 m. kovo 12 d.).“

8.26.5. „Pažymėtina, kad leidinio išdavimo momentu galiojusioje jau minėtoje Tvarkoje nebuvo aiškiai reglamentuota, kaip išduodami leidimai asmenims, kurie pageidauja prekiauti toje pačioje prekybos vietoje ir tuo pačiu laiku. Šiuo metu galiojančioje Aprašo redakcijoje tokia situacija jau yra apibrėžta ir nustatyta, kad „jeigu keli asmenys pageidauja gauti Leidimą toje pačioje vietoje, Leidimai išduodami eilės tvarka pagal prašymo pateikimo datą ir registracijos numerį“. (2014 m. lapkričio 6 d. sprendimas Nr. T-577 įsigaliojo nuo 2015 m. sausio 1 d.). Vis tik, teismo vertinimu, ir pagal tuo metu galiojusį teisinį reglamentavimą, gavusi konkretaus asmens prašymą, institucija, išduodanti leidimus, neprivalėjo laukti, kol kiti asmenys ar pareiškėjai kreipsis dėl leidimo prekiauti prekybos vietoje Nr. [...], ji taip pat neturėjo jokio teismo pagrindo vadovaujantis tokiais argumentais, kuriuos vėliau įvardijo pareiškėja savo skunduose ir pati, savarankiškai, nesant leidimą prekiauti gavusio asmens sutikimo, pakeisti prekybos vietą ar tuo labiau panaikinti išduotą leidimą. Akcentuotina ir tai, kad Savivaldybės meras po susitikimo su pareiškėja X 2014 m. liepos 7 d. rezoliucija pasiūlė rasti kompromisą taip dviejų norinčių prekiauti pusių, suvedant draugėn ir išsprendžiant šį klausimą. Pareiškėjai elektroniniu paštu buvo perduotas A telefonas, tikintis pačių suinteresuotų asmenų sutarimo, tačiau bendru tarpusavio susitarimu ginčas geranoriškai sprendžiamas nebuvo. Po Seimo kontrolieriaus raštu persiųsto pareiškėjų skundo, 2014 m. rugsėjo 4 d. buvo organizuotas susitikimas su atsakingais Licencijų ir paslaugų skyriaus darbuotojais, kurio metu A, teigdama, kad jai buvo grasinta, liepta pasiimti kitą prekybos vietą bei atsakydama dalyvauti susitikime esant X advokatei, iš susitikimo išėjo. Darytina išvada, kad atsakovas dėl nurodytų nuo jo valios nepriklausančių aplinkybių prarado galimybę pilnai įgyvendinti mero rezoliuciją ir ginčą tarp suinteresuotų asmenų išspręsti taikiai. [...].“

8.26.6. „Atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta aukščiau, teismas sprendžia, kad esant nurodytai situacijai, atsakovas, sprenddamas leidimų prekybai išdavimo Kauno viešosiose vietose klausimus, nepažeidė teisės aktų, reglamentuojančių tokių leidimų išdavimą, reikalavimų, neišduodamas leidimo neatliko jokių neteisėtų veiksmų, veikė taip, kaip pagal teisės aktus privalėjo veikti, vykdė bendro pobūdžio pareigą elgtis atidžiai ir rūpestingai, visiškai pagrįstai ir teisėtai išdavė leidimą asmeniui, kuris prašymą pateikė pirmiau, nei pareiškėja ir kurio pateikti dokumentai atitiko visus teisės aktyuose keliamus reikalavimus, taip pat savo įgalinimų ribose pagrįstai atsisakė išduoti pareiškėjams leidimą prekiauti tiek prekybos vietai Nr. [...], tiek ir vietai Nr. [...], be kita ko, pareiškėjai išaiškinant, jog ji turi teisę kreiptis dėl leidimo kitoje prekybos vietoje. Teismas taip pat atkreipia dėmesį, jog atsakovas siekė geranoriško sprendimo, o pareiškėjai, teismo vertinimu, tokioje teisinėje situacijoje atsidūrė ir neigiamas pasekmes patyrė ne dėl atsakovo neteisėtų veiksmų, bet dėl savo pačių pasirinkto elgesio varianto. Tokiu būdu konstatuotina, kad neteisėti valdžios institucijos veiksmai nagrinėjamu atveju byloje nenustatyti, o tai reiškia, kad neįrodyta būtinoji civilinės atsakomybės, nustatytos CK 6.271 straipsnyje, sąlyga. Nenustačius Kauno miesto savivaldybės administracijos veiksmų neteisėtumo, kitos bendrosios civilinės atsakomybės sąlygos, nurodytos CK 6.246-6.249 straipsniuose, neanalizuotinos. Taigi pareiškėjų reikalavimas atlyginti žalą atmestinas kaip nepagrįstas.

8.26.7. „*Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 85 straipsniu, 87 straipsniu, 88 straipsnio 1 dalies 1 punktu, teismas nusprendžia: skundą atmesti.* [...]“

8.27. **Pareiškėju 2015-06-04 apeliaciniame skunde Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui „Dėl Kauno apygardos administracinio teismo 2015 m. gegužės 25 d. sprendimo administracinėje byloje Nr. [...]“ (kopija), be kita ko, nurodyta:**

„[...] apeliantai [pareiškėjai] prašo teismą: panaikinti Kauno apygardos administracinio teismo 2015 m. gegužės 25 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. [...] ir tenkinti apelianų skundą dėl žalos, atsiradusios dėl Kauno miesto savivaldybės administracijos neteisėtų veiksmų, atlyginimo.“

8.28. **Savivaldybės 2015-06-19 atsiliepime į apeliacinį skundą administracinėje byloje Nr. [...] (kopija), be kita ko, nurodyta:**

„[...] prašome teismo pirmos instancijos teismo sprendimą palikti nepakeistą, o apelianų X ir Y apeliacinį skundą atmesti.“

Skundo tyrimui reikšmingi teisės aktai

9. Lietuvos Respublikos įstatymai ir kiti teisės aktai:

9.1. **Istatymai:**

9.1.1. *Seimo kontrolierių įstatyme* nustatyta:

12 straipsnis – „Seimo kontrolieriai tiria pareiškėjų skundus dėl pareigūnų piktnaudžiavimo, biurokratizmo ar kitaip pažeidžiamų žmogaus teisių ir laisvių viešojo administravimo srityje. [...]“

17 straipsnis – „1. Seimo kontrolierius [...] priima sprendimą atsisakyti nagrinėti skundą, apie tai informuodamas pareiškėją, jeigu: [...] 4) skundas tuo pačiu klausimu buvo išnagrinėtas arba yra nagrinėjamas teisme; [...]. 4. Jeigu skundo tyrimo metu paaiškėja šio straipsnio 1 dalyje nurodytos aplinkybės, skundo tyrimas nutraukiamas. [...]“

9.1.2. *Konstitucijoje* nustatyta:

109 straipsnis – „Teisingumą Lietuvos Respublikoje vykdo tik teismai. Teisėjas ir teismai, vykdydami teisingumą, yra nepriklausomi. [...]“

9.1.3. *Vietos savivaldos įstatyme* nustatyta:

6 straipsnio 1 dalis – „Savarankiškosios (Konstitucijos ir įstatymų nustatytos (priskirtos) savivaldybių funkcijos: „[...] 39) leidimų (licencijų) išdavimas įstatymų nustatytais atvejais ir tvarka; [...]“

Teismų praktika

10. *Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas 1999-12-21 nutarime „Dėl Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 14, 25(1), 26, 30, 33, 34, 36, 40, 51, 56, 58, 59, 66, 69, 69(1) ir 73 straipsnių atitikimo Lietuvos Respublikos Konstitucijai“* yra konstatavęs, kad „[...] pagal Konstituciją teismai – savarankiška ir nepriklausoma valdžia. Ši konstitucinė nuostata reiškia, kad teisėjas neprivalo jokiai valstybės institucijai ar pareigūnams pasiaiškinti dėl savo nagrinėjamų bylų, [...]. Teisėjo sprendimus proceso įstatymuose nustatyta tvarka gali peržiūrėti ir pakeisti ar panaikinti tik aukštesnės pakopos teismas. [...]“

Tyrimo išvados

11. Atsižvelgus į šio tyrimo metu nustatytas aplinkybes (pažymos 1–8 paragrafai), į teisinį reglamentavimą, nurodytą pažymos 9 paragrafe, bei Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo praktiką, nurodytą 10 paragrafe, konstatuotina:

11.1. Seimo kontrolierius gavo pareiškėjų skundą dėl Savivaldybės pareigūnų veiksmų (neveikimo), galimai nesilaikant teisės aktuose nustatytos leidimų išdavimo tvarkos.

11.2. Kaip reglamentuojama Vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnio 1 dalies 39 punkte, viena iš savarankiškųjų savivaldybių funkcijų yra leidimų (licencijų) išdavimas įstatymų nustatytais atvejais ir tvarka. Tyrimo metu nustatyta, kad **2014-03-12** pareiškėjai su prašymu kreipėsi į Savivaldybės administraciją, prašydami išduoti leidimus prekiauti gėlėmis, puokštėmis ir žvakėmis prie [...] kapinių, be kita ko, prekybos vietoje Nr. [...] (*balandžio 18-21, 25-27, gegužės 1-4, 9-11, 16-18, 23-25, 28-31, birželio 1, 6-8, 13-15, 20-24, 27-29, liepos 4-6, rugsėjo 1, 5-7, 12-14, 19-21, 26-28, spalio 2-5, 9-12, 16-31, lapkričio 1-3 dienomis*) (pažymos 8.5 punktas).

11.3. Atsižvelgdama į pareiškėjų kreipimąsi, Savivaldybės administracija **2014-03-14** telefonu (pažymos 8.6 punktas) ir **2014-03-18** raštu Nr. 29-2-154 informavo pareiškėjus, kad [...] vietoje Nr. [...] leidimas prekiauti Kauno viešosiose vietose spalio 31 d. bei lapkričio 1-2 dienomis išduotas nebus, motyvuojant tuo, jog nurodytai prekybos vietai yra išduotas leidimas kitam asmeniui (pažymos 8.8 punktas). Pažymėtina, jog **2014-01-30** Savivaldybės administracijai buvo pateiktas A prašymas išduoti leidimą prekiauti gėlėmis ir žvakėmis 2014 metų spalio 31 ir lapkričio 1-2 dienomis prie „[...]“ kapinių vietoje Nr. [...]. Iš Seimo kontrolieriui pateiktos informacijos nustatyta, jog kadangi iki 2014-01-31 nebuvo gautas kito asmens prašymas išduoti leidimą prekybos vietoje Nr. [...] ir šiai vietai nebuvo išduotas leidimas, Savivaldybės administracija **2014-01-31** A išdavė leidimą Nr. [...] prie [...] vietai Nr. [...] (pažymos 8.4 punktas).

11.4. Tyrimo metu taip pat nustatyta, jog **2014-09-04** Savivaldybės administracija organizavo pareiškėjos X (taip pat dalyvaujant pareiškėjos advokatei B), A ir Savivaldybės administracijos darbuotojų susitikimą, kurio metu pareiškėjai buvo siūlomos tuo metu neužimtos prekybos prie [...] vietos. Remiantis Savivaldybės administracijos pateikta informacija, pareiškėja sutiko svarstyti galimybę prekiauti vietoje Nr. [...]. Susitikimo metu Skyriaus vyr. specialistė V. Prokopienė informavo X, kad išduodant leidimus prekybos vietoms Nr. [...], buvo pateiktas M, t. y. *vardinis*, Savivaldybės administracijos Urbanistikos ir architektūros skyriaus suderintas prekybos vietos planas, kuris galioja iki 2014-12-31. Kadangi kitų alternatyvų nebuvo, susitikimo metu buvo priimtas susitarimas, jog pareiškėja X teiks prašymą dėl prekybos vietos Nr. [...] leidimo išdavimo, atitinkamai Savivaldybės administracija įsipareigojo išsiaiškinti dėl minėtos prekybos vietos Nr. [...] plano galiojimo (pažymos 8.15 punktas).

11.5. 2014-09-04 pareiškėja X Savivaldybės administracijai pateikė prašymą dėl Leidimo išdavimo prie [...], tačiau, remiantis Savivaldybės administracijos pateikta informacija, nurodė konkrečios vietos. Atsižvelgdama į minėtą pareiškėjos kreipimąsi, Savivaldybės administracija telefonu ir 2014-09-10 raštu Nr. 29-2-558 informavo pareiškėją, kad iki 2013-05-30 su asmenims suderinti prekybos planai, kurių galiojimo laikas nepasibaigęs, taigi galioja iki jų suderinime nurodytos datos (pažymos 8.16 punktas). Minėtame rašte taip pat pažymėta, kad [...] prekybos vietų Nr. [...] planai yra vardiniai ir galioja iki 2014-12-31.

11.6. Kaip tyrimo metu Seimo kontrolierių informavo Savivaldybės administracija, ***pareiškėjai 2014-12-29 patikslintu skundu kreipėsi į Kauno apygardos administracinį teismą, prašydami patenkinti jų skundą ir priteisti iš Savivaldybės pareiškėjų naudai 7570,10 Lt dydžio žalą, atsiradusią dėl galimai neteisėtų Savivaldybės administracijos veiksmų, nurodydami, jog Savivaldybės administracija nepagrįstai ir neteisėtai atsisakė išduoti leidimus prekiauti gėlėmis, puokštėmis ir žvakėmis prekybos vietose Nr. [...].***

Kauno apygardos administracinis teismas 2015-05-25 priėmė sprendimą administracinėje byloje Nr. [...], kuriuo pareiškėjų skundas buvo atmetas (pažymos 8.26 punktas).

Remiantis Savivaldybės administracijos Seimo kontrolieriui pateikta informacija, pareiškėjai 2015-06-04 apeliaciniu skundu kreipėsi į Lietuvos vyriausiąjį administracinį teismą, prašydami panaikinti Kauno apygardos administracinio teismo 2015-05-25 sprendimą administracinėje byloje Nr. [...] ir tenkinti pareiškėjų skundą dėl žalos, atsiradusios dėl Savivaldybės administracijos neteisėtų veiksmų, atlyginimo (pažymos 8.27 punktas).

Atsižvelgiant į tai, darytina išvada, jog šiuo metu dėl pareiškėjų skunde nurodytų aplinkybių vyksta teisminiai ginčai.

11. Seimo kontrolierių įstatymo 17 straipsnio 4 dalyje yra nustatyta, jog jeigu skundo tyrimo metu paaiškėja šio straipsnio 1 dalyje nurodytos aplinkybės (šiuo konkrečiu atveju – aplinkybė, kad skundas tuo pačiu klausimu (buvo) yra nagrinėjamas teisme), skundo tyrimas nutraukiamas.

12. Apibendrinus pirmiau nurodytas išvadas, konstatuotina, kad pareiškėjų skundo tyrimas dėl Savivaldybės pareigūnų veiksmų (neveikimo), galimai nesilaikant teisės aktuose nustatytos leidimų išdavimo tvarkos, yra nutrauktinas.

III. SEIMO KONTROLIERIAUS SPRENDIMAS

13. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Seimo kontrolierius nusprendžia:

pareiškėjų X ir Y skundo tyrimą dėl Kauno miesto savivaldybės administracijos pareigūnų veiksmų (neveikimo), galimai nesilaikant teisės aktuose nustatytos leidimų išdavimo tvarkos, nutraukti.

Seimo kontrolierius

Raimondas Šukys